

Pukanské zvesti

občasník evanjelikov augsburského vyznania v Pukanci

16 číslo

december 2017

Svätvečer

Príd' Kriste, darca štedrý
zaklop nám na srdce.

Daj by sme v tichu mieri,
prežili Vianoce.

Otvárame Ti Kriste, srdca svojho brány.
Zavítaj, príď k nám, srdciam pre radosť.

Ó spasiteľu, k spáse všetkým daný,
vstúp do srdc našich buď náš stály hosť.

Tebe, Kriste, v tak vzácny čas
srdcia v obet' nesieme.

Ó príď, príď dnes zrod' sa aj v nás,
jak raz v meste Betleheme. Amen.

Ak je niekto v Kristovi, je nové stvorenie. Staré veci sa pominuli, a hľa, nastali nové.

Milí bratia a sestry, opäť slávime tie najkrajšie sviatky v roku.

Iste my dáte za pravdu keď poviem, že sme Pánu Bohu nesmierne vďační, za to, že nám poslal svojho Syna. Atmosféra Vianoc je celkom jedinečná. Na Vianoce sa stretávajú ľudia, ktorí sa dlho nevideli a cítia sa spolu dobre. Nejednen človek je cez Vianoce láskavejší, lepší. Detské očakávanie a detské úsmevy prezrádzajú niečo z tajomstva čistej radosti. Vianočné piesne a koledy vyvolávajú sviatočné ovzdušie – ovzdušie známe a predsa vždy nové.

To kúzlo Vianoc určite musí mať hlbší pôvod ako vianočné stretnutia, zvyky, piesne, darčeky, stromček. Najhlbším pôvodom a dôvodom vianočnej atmosféry je betlehemské dieťa. Pripomínajú nám to rozličné stvárnenia betlehemov, kde v jasličkách leží malé dieťaťko. Obdivujeme ich, ale naše oči nesmú zastať pri nich. Ony upozorňujú na jedinečnú udalosť, ktorá je centrálnym obsahom Vianoc. Z večnosti prišiel a ako dieťa sa narodil Boží Syn Pán Ježiš Kristus. Prišiel tichým, nenápadným spôsobom, ale to, čo vykonal, nadobudlo rozhodujúci význam pre jednotlivcov a pre dejiny sveta. Vianočné sviatky nás pozývajú, aby sme si uvedomili a sprítomnili čím viac z jeho posolstva a diela.

Smutné je to, že i dnes je mnoho ľudí, ktorí síce žijú vo vianočnej atmosfére, ale túto súvislosť si neuvedomujú alebo ju vôbec nepoznajú. To je nebezpečné. Lebo čím menej sa bude myslieť na to, čo je podstatou Vianoc, teda na to, že sa v Betleheme narodil a v našom svete pôsobil Boží Syn, Ježiš Kristus, tým viac hrozí Vianociam, že sa budú stávať plytkými, bezobsažnými, a že sa postupne premenia na niečo, čo s ozajstnými Vianocami nebude mať už nič spoločné.

Ak nebude Kristus, ak sa na Pána Ježiša Krista celkom zabudne, nebudú Vianoce. A ak by Vianoce predsa zostali, bolo by to iba meno a prázdna škrupina. Ak chceme mať a pre potomstvo zachovať skutočné Vianoce, musíme sa vrátiť späť ku Kristovi“.

„Späť ku Kristovi“ – to by malo byť heslo týchto našich Vianoc. On

sa preto narodil a preto prišiel na svet, aby z človeka urobil novú bytosť. Prečítané slová z Druhého listu Korintským to vyjadrujú stručne a obsažne: „Ak je niekto v Kristovi, je nové stvorenie.“

„Nové stvorenie“ – Vyjadruje kritický pohľad na človeka, s ktorým sa stretával Pán Ježiš Kristus vo svojej dobe, s ktorým sa stretáva i dnes. Kde sa hovorí o novom stvorení, tam sa predpokladá, že to, čo bolo predtým, nie je v poriadku. Môžeme prijať takéto hodnotenie sveta, takéto hodnotenie seba? Alebo sa ním máme cítiť dotknutí a urazení? Nikto nemôže poprieť, že náš svet nevyzerá tak, ako by mal vyzeráť. Človek nevyzerá tak, ako by mal vyzeráť. Svet potrebuje, aby sa stal novým svetom. Človek potrebuje, aby sa stal novou bytosťou, novým stvorením.

Je možné, že cez Vianoce sme prístupnejší tomuto poznaniu. Lebo k vianočnému myšlienkovému a citovému rozpoloženiu patrí, že sa hlbšie zamýšľame sami nad sebou. Viac ako inokedy si uvedomujeme, že to, čo sme a akí sme teraz, nie je to, čo by sme mali a chceli byť. Vo vianočnej atmosfére sa objavuje v človeku túžba, aby sa čím viac priblížil k tomu, čo by sa dalo nazvať skutočným, ozajstným, autentickým bytím, životom. Lebo mnoho z nášho skrytého a zjavného nepokoja pochádza zo skutočnosti, že sme ďaleko od toho, čo by sme mali naozaj byť.

Zmyslom poslania a celého diela toho betlehemskeho dieťaťa nie je nič menšie ako to, aby nás priviedol k novému bytiu, aby z nás urobil nové stvorenie. A aj zmysel Vianoc s celou tou atmosférou, ktorá robí naše srdcia otvorenejšie a prístupnejšie, je v tom, aby sme s pomocou toho betlehemskeho dieťaťa urobili niekoľko ďalších krokov smerom k novému stvoreniu.

Človek, ktorý je novým stvorením, bude vedieť nájsť správny vzťah medzi pomimutelnými, hmotnými a medzi duchovnými hodnotami. K životu potrebujeme aj tie pomimutelné, hmotné veci, peniaze a všetko, čo je z nich odvodené. Ale beda človeku, ktorý tieto veci povýši na najvyššiu, nekonečne vytúženú hodnotu života! Toto nebezpečenstvo je dnes veľmi akútne. No skutočným riešením je, keď pochopíme, že rozhodujúcu cenu pre ľudský život majú duchovné hodnoty. Že duchovným hodnotám treba dať prednosť pred hmotnými – to nás pred dvoma tisícročiami naučil Pán Ježiš Kristus, keď povedal: „Nie samým chlebom bude žiť človek, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.“

Milí bratia a sestry, charakteristických znakov nového stvorenia je však oveľa viac. Pozorný čitateľ evanjelií a ostatných častí Písma Svätého ich ľahko objaví. Stať sa novým stvorením – to je cieľom človeka a to sa má stať pre každého z nás cieľom života.

Každý z nás má možnosť, aby sa zmenil k lepšiemu. Ale každý sa musí rozhodnúť sám. Buď odmietnuť túto jedinečnú ponuku alebo ju prijať. Kto ju odmietne, pre toho prejdú vianočné sviatky bez pozoruhodnejšieho účinku a stopy. Kto ponuku prijme, dáva sa na cestu veľkých duchovných objavov. Stopy takto prežitých Vianoc zostanú natrvalo a prejavia sa aj v každodennom živote. Kiežby bolo čím viac tých, ktorým sa cez tieto sviatky otvorila oči a skutočne prijmú Pána Ježiša do svojho života.

Prajem nám všetkým, aby sme sa v Kristovi stali novými stvoreniami, aby sa staré veci pominuli, a aby nastali nové. Amen

Prichádzajúce vianočné sviatky a očakávanie nášho Spasiteľa. Zo života nášho spevokolu v priebehu roka 2017.

Adventné obdobie má viacero významov, ako ho možno vysvetliť a chápať. Pre nás kresťanov najvýznamejším významom, o ktorom hovoríme a prežívame ho každý rok je očakávanie príchodu Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Doba, v ktorej žijeme je dobou Božej milosti, kedy sa náš Nebeský Otec k nám láskavo skláňa a ponúka každému jednému z nás svoju milosť.

Adventné obdobie a prichádzajúci čas Vianoc nás má viesť k zamysleniu a do určitej miery aj tzv. bilancovaniu, v akej situácii sa nachádza cirkev ako taká, pretože ľudia a ich vzťah ku kresťanstvu sa postupne mení a vyvíja. Keď sa pozrieme okolo seba, na jednotlivé evanjelické cirkevné zbory, ich život a samotné fungovanie, v komplexnom porovnaní a konečnom výsledku vidíme, že počty veriacich majú klesajúcu tendenciu. Zbory riešia rôzne situácie a ťažkosti, s ktorými sa musia s Božou pomocou vysporiadať, avšak v tomto najkrajšom období v roku mi nedá nepoukázať na to dobro a pozitívum, ktoré by sme si mali z toho vziať. Napriek pomerne nízkemu počtu veriacich som ja osobne veľmi vďačná za každú jednu bytosť, za každého člena nášho zboru,

či okolitých cirkevných zborov, pretože v dnešnej dobe to už nie je samozrejmosť. Potrebne je za to Pánu Bohu ďakovať každý jeden deň, ktorý je pre nás ako dar. Ďakujeme za krásne chrámy, ktoré máme a ktoré práve v tomto období dotvárajú výnimočné čaro Vianoc. Ďakujeme za dobrých kazateľov, za oddaných pracovníkov na Vinici Pánovej, za všetkých veriacich, ktorých máme a sú nám oporou.

Ja osobne chcem vysloviť veľkú vďaku Pánu Bohu za náš cirkvny zbor v Pukanci, pretože je pre mňa veľkým požehnaním. Chrám Boží, slovo Božie, Božia milosť, dar hudby a spoločenstvo veriacich sú pre mňa studnicou nevyčerpatelnej energie a sily. Ďakujeme Pánu Bohu aj za to, že máme dietky, ktoré nechávame prichádzať k Hospodinu, máme veriacich, ktorí zaplňajú náš chrám, aj keď nie v počtoch, ako pamätajú naši predkovia, ale napriek tomu treba byť vďačný za každú jednu dušu. Náš zbor má taktiež spevokol, ktorý je pýchou nášho Pukanského cirkevného zboru a cirkevného zboru Bohunice. Náš spevokol je duchovným a hudobným obohatením nielen na slávnostných Službách Božích, ale aj na rôznych celo cirkevných a ekumenických podujatiach, za čo veľmi ďakujem Pánu Bohu.

V tomto roku sme ako spevokol v septembri prijali pozvanie od evanjelického cirkevného zboru v Nadlaku, pri príležitosti najznámejšieho festivalu s názvom CEZ NADLAK JE..., ktorý je pre jeho vysokú úroveň dlhé roky známy aj za hranicami Rumunska. Festival sa každoročne organizuje na jeseň a traduje sa od roku 1999. Na prehliadke si môžu milovníci ľudovej hudby vypočuť mnohé slovenské ľudové piesne a zároveň sa kochať krásou krojov z oblastí, z ktorých interpreti pochádzajú (Rumunsko, Maďarsko, Srbsko). Jedná sa o celodolnozemsú prehliadku, ktorú tvoria dva súťažné koncerty – v piatok, v sobotu a následne je nedeľný večer ukončený galakonzertom, na ktorom sú vyhlásení vyhercovia prehliadky. Súťažná časť prehliadky bola rozdela do 3 vekových kategórií. V rámci tohtoročného festivalu boli najpočetnejší predstavitelia spevákov zo Srbska.

XIX. edícia festivalu bola poctená hosťami: predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, generálny konzul Slovenskej republiky v Békešskej Čabe, predseda demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku, predsedníčka Národnostnej rady

slovenskej národnej menšiny v Srbsku, primátor mesta Nadlak, slovenský veľvyslanec v Rumunsku, starosta obce Pukanec a zároveň dozorca evanjelického cirkevného zboru v Pukanci, riaditeľ evanjelickej diakonie z Bratislavy a mnoho ďalších vzácných hostí. Počas nášho víkendového programu sme sa v sobotné ráno zúčastnili na ranných Službách Božích v evanjelickom chráme Božom v Nadlaku, ktoré mali pomerne veľké odlišnosti v porovnaní s nedeľnými Službami Božími. Sobotné ranné Služby Božie sú kratšie, počas ktorých zaznel výklad z Písma Svätého a zaspievali sa piesne z Transocia.

V poobedných hodinách kroky našej slovenskej spevokolovej delegácie smerovali na výlet do mesta Temešvár, kde sme navštívili historické časti mesta – Námestie Slobody, Katedrálny chrám Troch hierarchov a tradičný jarmok s historickou tematikou. Neskôr sme sa presunuli do mesta Arad, ktorý je bohatý svojou históriou.

V sobotný večer o 19.00 hodine sme sa zúčastnili koncertu, v rámci festivalu CEZ NADLAK JE..., čo bolo pre nás všetkých obrovským zážitkom, s veľkým obohatením v kultúrnom i duchovnom rozmere. Mnohí z nás si zaspievali a pospomínali na piesne, ktoré nám spievali za našich detských čias naši starí rodičia.

Nedeľné ráno začínalo slávnostnými Službami Božími v evanjelickom chráme Božom v Nadlaku, počas ktorých zaspieval a prispel k slávnostnej atmosfére náš Pukansko-Bohunický spevokol a taktiež mládežnícky spevokol domáceho cirkevného zboru. V podaní Pukansko-Bohunického spevokolu zazneli tóny duchovných piesní na chválu a slávu nášho Spasiteľa. Chrámom sa niesli hlasy našich spevokolistov v dvoch vstupoch, počas ktorých sme zaspievali 8 krásnych piesní s priáním, aby oslava a vďaka Pána Ježiša Krista zostala vpísaná do srdca každého z nás. V jednej z piesní v rámci prvého vstupu sme priblížili v tónoch znejúcich Žalm 23, v ktorom je napísané: „Hospodin je môj Pastier, nebudem mať nedostatku, na pastvách zelených ma pasie, k vodám osviežujúcim ma privádza... po spravodlivých cestách vodí ma pre svoje meno...“

V závere Služieb Božích boli predstaviteľmi cirkevného zboru Nadlak (Ľudovít Bobcsok-Senior, Štefan Kováč – seniorálny dozorca, Juraj Bálint – zborový farár, Pavel Nad'Ďuriš Krokoš – zborový dozorca) ocenení vzácný hostia diplomom a spomienkovou

mincou za dlhoročnú spoluprácu. Uvedené ocenenie bolo slávnostne odovzdané aj našej evanjelickej kantorke a vedúcej spevokolu PhDr. Mgr. Janke Rievajovej, PhD. a pani farárke nášho cirkevného zboru pani Mgr. Janke Laukovej.

Po slávnostnom obede sme nedeľné popoludnie strávili prehliadkou mesta Nadlak, počas ktorej sme navštívili vežu evanjelického kostola, na ktorej hlásnik trúbkou ohlasuje každú celú hodinu, čo je podľa nás veľmi obdivuhodnou tradíciou, ktorá je v meste Nadlak zachovaná do súčasnej doby. Následne sme navštívili cirkevné priestory evanjelickej fary, evanjelický domov sociálnych služieb, evanjelickú cirkevnú škôlku, tradičný slovenský dom, z ktorého priam vyžaroval „duch“ slovenských tradícií, ktoré vzdudili v našich srdciach skutočný pocit domova, aj keď sme sa nachádzali za hranicami Slovenska. Nedeľný večer bol venovaný slávnostnému galakonzertu a vyhláseniu víťazov festivalu CEZ NADLAK JE...

Čas prežitý u našich bratov v Nadlaku bol pre nás všetkých nesmierne výnimočný, pretože dobrosrdečnosť a prajnosť ľudí v Nadlaku je taká veľká, že sme sa cítili obrazne povedané, ako „v krajine zázrakov“. V dnešnej rýchlej a uponáhľanej dobe sa človek pozastaví nad skutočnosťou, akou formou a spôsobom sú tam ľudia k sebe dobrosrdeční, spolupatriční, ako mnohí robia spoločné úlohy, či podujatia spoločne, nerobia medzi sebou rozdiely a všetko sa snažia zveľadiť, ako na pôde mesta, tak aj na pôde cirkvi, ktoré veľmi úzko spolupracujú navzájom. Nad týmto je potrebné sa zamyslieť najmä v súčasnej dobe... Treba si vážiť ľudí, ktorí pre nás niečo robia, ľudí, ktorí chcú niečo zveľadiť, čo bude slúžiť pre dobro a blaho pre všetkých. Nedá mi však nepoznamenať, že aj medzi nami sú ľudia „pracovníci na Vinici Božej“, ktorí sa neustále snažia pracovať, zveľadovať a nadobúdať mnoho vecí pre dobro všetkých. Máme medzi sebou takých ľudí, ktorí žijú a pracujú pre pomoc druhým, či už na pôde obce, tak aj na pôde cirkvi, či samotných cirkevných zborov. Dôležité je vážiť si ich, vzdávať im patričnú úctu, pomáhať im, vedieť ich vypočuť a priložiť ruku k dielu, ktoré vedie k spoločnému úžitku pre všetkých.

V mene celého Pukansko-Bohunického spevokolu veľké ďakujem patrí všetkým predstaviteľom cirkevnému zboru Nadlak, od ktorých sme prijali pozvanie, ďakujeme menovite pánovi farárovi v Nadlaku Vankovi, pánovi farárovi Bálintovi, pánovi seniorovi Bobcsokovi a

v neposlednom rade, najväčšia a úprimná vďaka patrí zborovému dozorcovi evanjelického zboru Nadlak pánovi Pavlovi Nad'-Đuriš Krokošovi, ktorý pre nás celé pozvanie a návštevu v Nadlaku zorganizoval a zariadil. Pánovi dozorcovi vyslovujeme veľkú vďaka za dlhoročnú spoluprácu s prianím, aby spolupráca v cirkevnej oblasti a taktiež aj na pôde mesta Nadlak a Obce Pukanec naďalej previtala, neustále rástla a napredovala.

Úprimné a veľké poďakovanie vyslovujem v mene všetkých členov spevokolu cikevných zborov Pukanec a Bohunice bratovi dozorcovi cirkevného zboru Pukanec a zároveň pánovi starostovi obce Pukanec Ing. Jánovi Rievajovi, ktorý nás počas celej návštevy v Nadlaku nielen sprevádzal, ale najmä organizačne zabezpečil a zrealizoval spolu s predstaviteľmi Nadlaku celé podujatie pre náš spevokol.

Na záver by som Vám všetkým chcela zapriať pokojné a s láskou prežité Vianočné sviatky v kruhu blízkych. Prajem Vám veľa Božej lásky, milosti a mnoho radosti z narodenia nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

PhDr. Mgr. Jana Rievajová, PhD.

Kniha pod stromček

Symbolom Vianoc sú okrem iného, oveľa dôležitejšieho, určite aj darčeky. Tešia sa na ne hlavne naši najmenší, ale určite sa tešíme aj my, dospelí. Aj my máme predstavu o tom, čo by nás pod stromčekom potešilo. V prvom rade nás má potešiť najvzácnejší dar, ktorý nám dal Pán Boh zo svojej lásky a milosti. Poteší aj nejaká drobnosťka od našich najmilších. Ja osobne sa poteším dobrej knihe. Rada čítam, pretože sa vždy teším na nový zážitok, na nové dobrodružstvo. Takým malým dobrodružstvom bola pre mňa kniha, ktorú som nedávno čítala. Volá sa „Nebo nie je výmysel“ . Dovoľte mi, aby som Vám ju predstavila.

Kniha je o tom, ako len trojročný chlapec Colton vyrozprával rodičom, ako počas operácie opustil svoje telo. Operácia bola náročná, veď ani lekári mu nedávali veľkú nádej. Každý rodič sa vie vcítiť do rozpoloženia Coltonových rodičov. Autor opisuje svoj strach a smútok, ale i v tejto hroznej situácii plne dôveroval Pánu Bohu. Po hodinách čakania operácia skončila síce dobre, ale malý hrdina nemal ešte vyhraté. Chlapec sa uzdravil a s odstupom času spomínal na to, čo počas operácie prežil. Svoje zážitky opisoval celkom nenúteno s detskou dôverou a pokorou. To, že neklamal, všetkým dokázal tým, že presne popísal, čo robili rodičia v inej časti nemocnice, kým on ležal na operačnom stole. Hovoril, ako navštívil nebo a opakoval slová ľudí, ktorých tam stretol, hoci predtým ich nikdy nevidel, ba dokonca spomenul udalosti, čo sa odohrali dávno pred jeho príchodom na svet. Navyše ohromil rodičov opismi a záhadnými podrobnosťami o nebesách presne podľa Biblie, hoci nevedel čítať. S dojemnou naivnosťou a detsky smelou úprimnosťou chlapec vykresľuje stretnutie s dávno zosnulými členmi rodiny. Hovorí o Ježišovi a anjeloch, tvrdí, aký „veľký, fakt veľký“ je Boh a ako veľmi nás miluje.

Kniha „Nebo nie je výmysel“, v podaní Coltonovho otca je nenapodobiteľne vyrozprávaná prostými chlapcovými slovami, poodhaľuje svet, ktorý nás čaká po smrti – kde ako vraví autor – nikto nie je starý a nenosí okuliare.

Čím môže táto kniha obohatiť? Ja osobne si myslím, že pomáha pozerat' na smrť iným pohľadom. Že nás učí vrúcnejšie milovať Pána Boha a menej sa obávať smrti. Či už Vás posmrtný život uchvacuje, sužuje alebo si ho jednoducho nedokážete predstaviť, toto literárne dielo o ňom veľa prezradí. Učí nás dívať sa na svet i veriť očami a srdcom dieťaťa. Nepochybne Vás dojme detská úprimnosť a jednoduchosť, s akou chlapec rozpráva o návšteve neba. Jeho slová sú očarujúce a presvedčivé. Je to veľmi pekné a pútavé čítanie, veď nakoniec môžete to posúdiť sami.

Mikuláš v zborovom dome

Obdobie adventu je plné očakávania, čakáme príchod Božieho Syna, čakáme na dni obdarovávania sa. Boží Syn priniesol tie najvzácnejšie dary, lásku, pokoj, nádej, vieru. Avšak detské srdiečka čakajú aj na iné darčeky. Preto je taký dôležitý deň, kedy sa v kalendári objaví meno Mikuláš. V predvečer sviatku Mikuláša si deti s iskierkou v očiach ukladajú vyčistené čižmičky do oblokov a s napätím čakajú na to, čo sa stane. Nevedia sa dočkať chvíle príchodu Mikuláša.

V mysli si opakujú slová milej básničky alebo pospevujú pesničku, ktorou sa chcú pochváliť vzácnej návšteve. Žiarivými očkami pozerajú von oknom na oblohu plnú jagavých hviezd a netrpezlivo čakajú. „Kedy už príde?“ znejú naliehavé otázky.

Príchod Mikuláša je nielen stáročnou tradíciou, ktorú zbožňujú naše deti, ale aj skvelým výchovným prostriedkom. Učí dieťa myslieť nie len na seba, ale aj na iných a motivuje ho k tomu, aby bolo lepším človekom. Osobnosť Mikuláša je tak trochu zahalená tajomstvom. O jeho živote sa zachovalo len veľmi málo písomných zmienok. Mnohé skutočnosti z jeho životnej púte sú len dohady a z osobnosti Mikuláša časom vznikla bytosť opradená legendami.

Faktom je, že Mikuláš existoval. Narodil sa na pobreží Malej Ázie niekedy okolo roku 270. Písomné dokumenty potvrdzujú, že bol biskupom v meste Myra (dnes mesto v Turecku). Stalo sa tak niekedy okolo roku 300. Žil v časoch veľkého prenasledovania kresťanov. Istý čas bol sám väznený a prežíval veľmi ťažké chvíle v krutých a nemilosrdných podmienkach väzenia. Ani to však nezničilo jeho presvedčenie, za ktoré bojoval s neuveriteľným

odhodlaním. Mikuláš bol veľkým a zanietým kresťanom. Čo je však najdôležitejšie, učenie prenášal do svojho každodenného života. Bol to muž s veľkým srdcom, ktorý miloval ľudí okolo seba. Zomrel 6.decembra niekedy v rokoch 345 až 352.

K Mikulášovi sa viaže niekoľko legiend. Podľa prvej Mikuláš zabránil zúfalemu činu otca, ktorý chcel, aby sa jeho dcéry stali kurtizánami, pretože nemal pre ne svadobné veno. Všetko začalo tak, že nešťastný otec prišiel o všetky svoje peniaze. Nebol schopný dcéram zabezpečiť veno a bez vena ich nechcel žiadny ženích. Zúfalstvo prinútilo otca, aby sa uchýlil k smutnému rozhodnutiu. Legenda hovorí, že Mikuláš dal tajne do okna mešec plný zlatých mincí a tak zachránil prvú dcéru. Podobne sa zachoval aj pri ďalších dvoch dcérach. Podľa ďalšej legendy zachránil Mikuláš troch námorníkov, ktorý sa ocitli v zajatí bleskov a hromov na rozbúrenom mori. Tretia legenda hovorí o Mikulášovi ako záchrancovi troch mladíkov, ktorých chcel hostinský zabiť a uložiť do sudov. A tak sa svojim správaním, svojou štedrosťou stáva symbolom človeka, ktorý naozaj nemyslí iba na seba ale aj na iných. Tohto roku zavítal Mikuláš so svojimi pomocníkmi aj do zborového domu v Pukanci, prišiel na besiedku, ktorej témou bolo: „Ako druhým preukazovať dobro.“ Našli sme mnoho spôsobov ako môžu aj deti pomôcť svojim najbližším.

Takto vnímala popoludnie s Mikulášom Martinka Rievajová: „Dňa 10. 12. 2017 sa uskutočnil v Evanjelickom cirkevnom zbere v Pukanci Mikuláš. Zúčastnilo sa 8 detí. Deti mali za úlohu povedať Mikulášovi básničku alebo zaspievať pesničku. Keď zaspievali a zarecitovali dostali darčeky a odfotili sa s Mikulášom, čertom a anjelom. Hudba bola zabezpečená od dídžeja. Mohli sme sa občerstviť sladkými a slanými maškrtami a čajom. Neskôr nasledovala voľná zábava a spoločne sme strávili príjemné nedeľné popoludnie v zborovom dome.“ Dúfam, že o rok k nám Mikuláš príde opäť, a že naše deti znova spoločne prežijú zaujímavé spoločné chvíle.

Vianočné obdobie

vianočné obdobie, je spájané s časom zázrakov. Všetko sa okolo nás zmení na nepoznanie, domy sa zo sivých budov premenia na svietiace ornamentey v mestách a dedinách. Všetko nasvedčuje tomu že sa blíži čas keď si pripomíname, to najvzácnejšie, čo sa v dejinách ľudstva stalo. Áno je to veľmi veselé obdobie, od všadiaľ nám podsúvajú čo treba nakúpiť, čo nám ešte chýba, aby tieto Vianoce boli pre nás a našich blízkych dokonalé.

Nechcem polemizovať a hovoriť o tom ako by sme mali prežívať Vianoce. Chcem sa zamerať na prvé Vianoce. Pozrieť sa na to ako prežívali ľudia prvé zázračné Vianoce. Jozef a Mária idú do Betlehema, aby sa dali zapísať. Idú na oslci, prídu do zaplneného mesta, pravdaže sú všetky hostince obsadené. Z milosti jedného človeka sa im dostáva ubytovanie v maštali zo zvieratami. Jozefovi a Márii bolo prisľúbené, že sa im narodí Boží Syn, a oni sú v maštali medzi zvieratkami. Nikde sa nepíše o tom ako premýšľali a čo cítili, ja si osobne myslím že nemuselo to byť nič zázračné.

Pravdaže narodenie dieťaťa je vždy zázrakom, ale prostredie do ktorého sa narodilo, nebolo nejako výnimočné. Odrazu sa ale začne ozývať spev, ktorý sa približuje, krik a oslava Hospodina. Čo sa to vlastne stalo? Prišli pastieri, ktorým bola oznámená radostná správa o narodení dieťaťa. Atmosféra sa odrazu zmenila, do maštali prišli prvé oslavy narodenia Ježiša Krista. Ľudia sa tešili, boli presvedčení že sa narodil ich Mesiáš ich osloboditeľ. Tak sa príbeh odrazu stáva zázračným a veľkolepým, anjeli spievajú a zvestujú pastierom príchod Spasiteľa. Prostredníctvom hviezdy Hospodin, privedie kráľov ktorí prinesú dary a poklonia sa dieťaťku, len túto atmosféru potvrdzujú. Všetci sa radujú, rodičia, že majú zdravého syna, pastieri a mudrci, že prišiel kráľ ktorý prinesie oslobodenie a pokoj, nikto ale nevie ako sa to stane.

My to ale už vieme, vieme čo ten mali človečik, podstúpil pre našu spásu. Preto by sme mali ďakovať Hospodinu za tento vzácny dar ktorý bol poskytnutý nám hriechnym ľudom. V tomto príbehu vidíme, nie dekorácie, nie prostredie urobilo z prvých Vianoc zázračnú udalosť. Ale boli to ľudia, ktorí prišli a svoju vďaku preukazovali chválospevmi a modlitbami. Teda nech aj v našich domácnostiach oživa takáto príjemná atmosféra, kde budeme velebiť živého Boha.

Spomienky

Neznášam zimu! Ani nie tak zimu ako ročné obdobie, ako zimu, keď človeka oziaba až do špiku kostí. Ja som skôr letný typ, aj keď na druhej strane mi vôbec nevyhovujú ani tie neskutočné teploty. Ďalšia vec, ktorú z celého srdca na zime nenávidím, je čľapkanica. Keď už ten sneh raz napadne, nemôže tak ostať a basta?

Nemám rada ani to, že sa veľmi rýchlo stmieva. Čo však na tme milujem, sú svetielka. Malé iskrivé bodky ľudskej prítomnosti. Všimli ste si niekedy, keď ste cestovali a bola tma, ako vidieť, že sa blíži nejaká dedinka, mesto? Svetlá pouličného osvetlenia dávajú civilizácii gloriolu. Svetlá v oknách prezrádzajú, že za nimi je život. V každom okne iní ľudia, iné príbehy. Svetielka ako na vianočnom stromčeku. Milovala som to už ako dieťa. A zostalo mi to.

Zbožňujem aj čerstvo napadaný sneh, ktorým Boh prikryje krajinu. Všetko je bielučké, čisté (aspoň nevidieť odpadky pri cestách) a náááádherne to vírřřzga pod nohami. Keď napadne sniežik, svet je akoby mäkší, tichší. Svätejší? Človek si tú bielu nádheru môže vychutnávať z pohodlia teplej izby s pariacou sa šálkou čaju, kávy, čokolády alebo čoho sa mu len zažiada. Vonku poletujú krásne veľké biele snehové vločky a ja sedím v teple.

Jasné, že ako deti sme besneli na sánkach, boboch, lyžiach, korčuľiach, vreciach so slamou, starých lavóroch, lopatách; hore hlavou, dolu hlavou, krížom-krážom dole ulicou. Je neskutočná výhoda bývať v kopci. (Aspoň sme si to počas zimných radovánok my deti mysleli. Rodičia s autami našu radosť z vyšmýkanej dráhy, samozrejme, nezdíeľali.)

K zime neodmysliteľne patria najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Bohužiaľ sú každým rokom komerčnejšie, uponáhľanejšie. Všetci sa snažia, aby mali počas sviatkov všetkého dosti, ak by dostali nejakých hostí, aby nedajbože niečo nechýbalo. Výzdoba, koledy, darčeky, koláče, „žranica“ – pardón za výraz, ale inak sa to nazvať nedá. Parná lokomotíva fučí menej ako ľudia na Vianoce. Práve počas narodenín nášho Spasiteľa páchajú ľudia najčastejšie jednej zo smrteľných hriechov – obžerstvo. Šalát, šnicel', klobása, šunka, kapustnica, x-druhov koláčov. A kde je podstata Vianoc?

Advent ľudia vnímajú len ako horiace sviece. Škoda, že nie sú

hovoriace. Sviečky nám majú niečo pripomenúť. Máme očakávať narodenie Krista, máme prosiť blížnych a blízkych o odpustenie, aby sme k štedrovečernému stolu mohli zasadnúť čistý ako ten spomínaný čerstvo napadaný sneh (ktorý - medzi nami - posledných pár rokov štrajkuje a na Vianoce sa na nás vykašle a nenapadne).

Ako dieťa som si myslela, že moja mama je kúzelník. Vždy sme mali na Vianoce živú jedličku. Kolega z práce mal súkromnú horu – to sa čaruje, však? Spolu so starkou sme ju všetky tri zdobili 24. dopoludnia. S odstupom času si uvedomujem, že moja mama asi kúzelník naozaj bola, lebo vždy bola so mnou, robili sme všetko spoločne a vždy bolo všetko načas dokončené. Stromček ozdobený, bryndzová polievka k obedu uvarená, koláče rozdelené a uložené na táckach, štedrovečerná tabuľa pripravená.

Po návrate zo štedrovečerných Služieb Božích sme už len prihriali kapustnicu, starká zabarila opekance, maminka zomlela mak – pripomínam, že sme stále všetky tri spolu – a ja som mala za úlohu dať na stôl chlebič – Boží dar a peniažky pod obrus. Po vstupe do obývačky mi skoro oboje vypadlo z rúk. Čo to vidia moje detské očka? Darčeky! Ako sa sem dostali? Ježiško bol u nás, keď sme my boli uňho?

Už si ani nepamätám, kedy u mňa nastal „ten“ zlom a začala som „ježiška“ robiť aj ja. Väčšina detí vie povedať, kedy k tomu došlo – vek, triedu. Ja nie, ale nevádi mi to. Kúpiť darček je ľahšie ako vymyslieť, čo by tomu druhému urobilo radosť alebo čo by potreboval. V dnešnej internetovej dobe on-line obchodov s donáškovou službou je aj táto starosť vyriešená. Ľuďom ale stále nezostáva čas zastaviť sa a užiť si Vianoce – sviatky pokoja, radosti, lásky a rodiny.

PS: Posledných pár Vianoc sme mali veľkú zábavu zo švagrovho psa. Mali „ši-cu“ – malú čiernu chlpatú metličku. Keď nebol ostrihaný, človek nevedel, kde má chvost a kde hlavu. Iba oči mu svietili. Ale keď ho dali ostrihať, bol neriadená strela. Mal toľko energie, že sme s ním mali čo robiť šiesti. My sme boli „groggy“ a on poletoval ako torpédo. A na Vianoce nemal väčšej radosti ako rozbaľovať si svoje darčeky, papiere pridať na kopy k ostatným a zahrabávať sa do nich spolu s hračkami. Lepšie ako telka to Vám poviem. Aj keď Mrázik a Popoluška majú tiež svoje Vianočné čaro.

Prežívame vianočný,

čas ako príchod lásky, ktorá jediná je schopná pretvárať nás a robiť naše vzťahy novými, naozaj ľudskými. Keď sa v betlehemskej maštali, ďaleko od ľudských príbytkov, narodilo dieťa, narodilo sa tam i nové spoločenstvo ľudí. Zatiaľ je to Jozef, Mária a dieťa Ježiš. Neskoršie sa dozvieme, že rovnaké rodinné vzťahy sa zrodia medzi všetkými, ktorí príjmu Posolstvo tohto Dieťaťa. Posolstvo nádeje, vytvárať nové vzťahy, nové spoločenstvá, prinášať lásku.

Na sviatky všetko je iné. Akoby ľudia žili ináč, majú väčšiu náklonnosť darovať, ako keby na Vianoce bolo všetko možné. " Na sviatky kresťania cítia, že žijú vieru, cítia, že sú bližšie k Pánovi." cítia sa zblížení medzi nimi najmä počas Služieb Božích keď zabudnúť na každodenné svetské starosti sa cítia ako v nebesiach.

V týchto krásnych a požehnaných chvíľach aj evanjelicky cirkevný zbor v Nadlaku si spomína na bratov a sestry z evanjelického CZ Pukanec, s ktorým ma už dlhoročnú spoluprácu. Snažili sme sa túto spoluprácu preniesť aj na úroveň mesta Nadlak a obci Pukanec, čo verím, že sa nám aj podarilo a spolupráca beží aj na tejto úrovni veľmi dobre. Delegácia obce Pukanec sa zúčastňuje na našich akciách mesta a tiež predstavitelia mesta berú účasť na akciách obce Pukanec ako i naše cirkevné zbory rozširujú spoluprácu. Čo nás spája? Spája nás pukanský Ivan Bujna, syn Martina Bujnu evanjelicky farár v Pukanci. Ivan Bujná slúžil v Nadlaku ako evanjelický farár a senior 40 rokov, bol jeden z tých, ktorí bojovali o to, aby Nadlak roku 1918 v Rumunsku zostal, aby sa slovenský jazyk nezatratil. Podľa medzinárodných dohodnutí Nadlak mal zostať ako hraničné mesto s Rumunskom v Maďarsku. Bol veľmi aktívnym činiteľom aj v kultúrnej a školskej oblasti. Bol zakladateľom slovenského seniorátu v Rumunsku. Zostal vo veľkej úcte v pamäti Nadlačanov.

Spomíname si veľmi milo na návštevu vášho spevokolu v našom mestečku. Mali sme možnosť v evanjelickom chráme zažiť umelecké chvíle pri vystupovaní spevokolu pod vedením sestry PhDr. Mgr. Jany Rievajovej PhD. ako i požehnané chvíle pri zvestovaní slova Božieho od sestry farárky Mgr. Jany Laukovej. Na tom, aby naša spolupráca už či na úrovni cirkvi alebo mesta veľmi dobre fungovala je veľkou zásluhou a pracou starostu obce Ing. Jána Rievaja. Bolo

nám veľkou čťou, že obec prijala pozvanie, aby boli s nami tohto roku, keď aj náš cirkevný zbor si pripomínal 500. výročie reformácie. Verím že spolupráca bude pokračovať aj naďalej na všetkých úrovniach aj v budúcich rokoch a že Pán Boh požehná aj toto dielo. Príchod náš do vašej obce vždy vnímame ako návštevu našich bratov a sestier, kde stále sme prijatí s otvorenými náručami a teplým srdcom. Veľmi si vážime všetkých občanov Pukanca ako našich blížnych z Hornej zeme.

Teraz, keď všetci čakáme na príchod Dieťaťa, ktoré nám prinieslo nádej spasenia a keď pomaly sa pred nami otvára aj nový občiansky rok, prajem Vám radosť a nádej, ktorá presahuje okruh vianočných dní. Nech Betlehemské Dieťa naplní Vaše životy a pomáha Vám vykročiť s Božím požehnaním aj do nových dní roka 2018.

Hrad prepevný je Pán Boh Náš !

Nagy – Gyuriş Krokoš Pavel

Zborový dozorca CZ Nadlak

Evanjelická cirkev v Pukanci 500. výročie reformácie

V roku 1517 v Nemecku vyvolala Lutherova reformácia veľký zvrät Do Pukanca a banských miest sa cez nemeckých podnikateľov šírila reformácia. V Pukanci vznikol evanjelický zbor pravdepodobne už v roku 1534. Takmer všetci jeho obyvatelia sa priklonili k novým reformačným myšlienkam .K vzniknutej cirkvi patril v tom čase i Kostol Sv. Mikuláša. V rokoch 1506 - 1510 k nemu pristavali vedľajšiu drevenú chrámovú loď. Bohoslužobným jazykom bola nielen nemčina, ale aj čeština Kralickej biblie.

Počas protireformácie kostol rozdelili na dve časti, ale na základe cisárskeho a arcí -biskupského príkazu bol chrám v roku 1704 vydaný katolíckej cirkvi. Až po vyhlásení tolerančného patentu cisárom Jozefom II. mohol sa na kopci za hradbami mesta v rokoch 1783 – 84 postaviť tolerančný kostol. A preto sa cirkevníci rozhodli povolať do zboru za riadneho kňaza .Samuela Čerňanského. Tieto skutočnosti potvrdzuje aj denník Pukančana Jána Štrpku:

Die 7 Augussti 1772 Dali zme ssi mi pukančanga posswatit za knaza prwssih pana ssuperintendenta toge pana Čžernjansskiho Bratra

Dna 19. 8-briss 1780 W pukanskeg cirkwi insstaluwali pana Samuel Čžerniansskiho za knaze

Roku 1782 dna 4 Januari slissali zme na nassom meskom dome Milostiwu Rezoluciu, ktera wissla, od nassho naj miostiwejsšieho Cisara Jossefa Druheho, že bude sloboda ewangelickim stawum kostoli buduwat, ako aj knazou kde len muožu wichowat, že si muožu držat, ako inssge Milostiwge Rezolucie

Roku 1782 dna 7. Januari nass Super intendent pan Čžerniansski, bou pritomni w nassom meste pukanci, ato skrze cirkew ewagelicku, kteru zm bili začali buduwat

Die 16 8-briss 1782 pan Cernianski pan Ssuperintendent issou sskrze Ewangelické na wosobnge cirkwj dni pred jeho gassnosst cissarssku

V roku 1783 si pukanskí ewanjelici povolali za slova Božieho kazateľa Samuela Čerňanského. Za jeho účinkovania sa na pozemku darovanom vdovou Schvarcovou rod. Zrakovou postavil chrám Boží. No na nátlak vtedajšieho magistrátu musel byť postavený podľa prísneho predpisu. Kvôli tomu mal však podobu skôr sýpky ako chrámu. Nepravnosť vtedajšieho magistrátu išla až tak ďaleko, že v chráme nedovolili postaviť ani oltár a ani kazateľnicu.

Die 20 Aprili 1784 začalj w pukanci ewangelicki kosstuol Muruwat

Roku 1784 10. oktobriss w pukanci Posswecuwali kosstuol ewangelicki to gest w nedeli 18 po ss. Trogici

Die 2. Aprili 1786 Insstaluwali pana do nasseg cirkwi pukansskej , za knaza gačjansskiho pana kazatela pana SStraku , sskonau 1804 Dna 18. Januara

V roku 1786 kostol prestavali a namiesto povaly z dosiek vyzdvihli

klenbu z pálených tehál. Oltár a kazateľnicu v chráme postavili v roku 1794. V oltári bol obraz „Večere Pánovej“ a pod obrazom nápis:

**„Kdo své povinnosti činí, jakž naň sluší,
milou Bohu obět' na oltář přináší“.**

Narodenie Ježiša

*redakčná rada: Jana Lauková
Jana Rievajová
Veronika Schwarcová
Ludmila Ponická
Lauko Pavel
Nagy – Gyuriş Krokoş Pavel*